

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2013. október 18.

OROSZ NYELV

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

Általános útmutató

Kedves Javító Tanárok!

Javasoljuk, hogy az Olvasott szöveg értése, a Nyelvhelyesség és a Hallott szöveg értése vizsgarész-összetevők vizsgázók részére készült feladatai után található számozott szürke mezőkben a helyes megoldást ☒ jellel jelöljék.

A feladatpontokat és a vizsgapontokat a feladatlapok utolsó oldalán található táblázatba értelemszerűen írják be.

Az Íráskészség vizsgarész-összetevő feladatlapján a jobb oldalon található margón jelöljék a vizsgázók hibáit.

I. Olvasott szöveg értése

- Jó megoldásként a javítási és értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is. A szöveges beírást igénylő feladatoknál a javító tanár dönti el, hogy a megoldás tartalmazza-e a javítási útmutatóban megadott tartalmi elemeket.
- Minden jó megoldás 1 pontot ér. Fél pont és többletpont nem adható.
- A vizsgázó válaszaiban előforduló nyelvtani és helyesírási hibák csak akkor befolyásolják az adható pontszámot, ha miattuk érthetetlen a válasz.**
- Az elérhető maximális feladatpont: **25**.

Átváltási táblázat

Feladatpont	Vizsgapont
25	33
24	32
23	31
22	30
21	28
20	27
19	26
18	24
17	23
16	22
15	20
14	19
13	18

Feladatpont	Vizsgapont
12	16
11	15
10	14
9	12
8	11
7	10
6	8
5	7
4	6
3	4
2	3
1	2
0	0

1. feladat

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Г)	Ж)	Б)	И)	З)	Е)	А)	Д)

2. feladat

9.	10.	11.	12.	13.	14.
Г)	А)	Ж)	В)	Б)	Е)

3. feladat

15. В Сочи.
16. Четыре с половиной года.
17. Марина Навратилова.
18. Весной 1994 года.
19. Через два года.
20. Он работал и учился вместе с дочкой.
21. 14.
22. С Сереной Уильямс.
23. Она стала лучшей теннисисткой года.
24. Она любит Америку (но считает себя русской).
25. Производством (жевательных) конфет.

II. Nyelvhelyesség

1. Jó megoldásként csak a javítási és értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. **Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.**
3. **A nyelvhelyességi vagy helyesírási hibával leírt megoldás nem fogadható el!**
4. Minden jó megoldás 1 pontot ér. Fél pont és többletpont nem adható.
5. Az elérhető maximális feladatpont: **25**.

Átváltási táblázat

Feladatpont	Vizsgapont
25	18
24	18
23	17
22	16
21	16
20	15
19	14
18	13
17	13
16	12
15	11
14	11
13	10

Feladatpont	Vizsgapont
12	9
11	8
10	8
9	7
8	6
7	6
6	5
5	4
4	3
3	3
2	2
1	1
0	0

1. feladat

1.	детства
2.	артисткой
3.	настоящих
4.	друзей
5.	меня
6.	искусством
7.	рисую/рисовала
8.	это
9.	людей
10.	говорит

2. feladat

11.	у
12.	на
13.	Во
14.	в
15.	о
16.	на
17.	через
18.	из

3. feladat

19.	учится
20.	удивились
21.	стала
22.	рассказал
23.	помнят
24.	приходила
25.	повезло

III. Hallott szöveg értése

1. Jó megoldásként a javítási és értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is. A szöveges beírást igénylő feladatoknál a javító tanár dönti el, hogy a megoldás tartalmazza-e a javítási útmutatóban megadott tartalmi elemeket.
2. Minden jó megoldás 1 pontot ér. Fél pont és többletpont nem adható.
3. **A vizsgázó válaszaiban előforduló nyelvtani és helyesírási hibák csak akkor befolyásolják az adható pontszámot, ha miattuk érthetetlen a válasz.**
4. Az elérhető maximális feladatpont: **18**.

Átváltási táblázat

Feladatpont	Vizsgapont
18	33
17	32
16	30
15	28
14	26
13	24
12	22
11	21
10	19
9	17

Feladatpont	Vizsgapont
8	15
7	13
6	11
5	10
4	8
3	6
2	4
1	2
0	0

Részletes útmutató**1. feladat**

1.	Здание Оперного театра считают самой главной достопримечательностью Одессы.	—
2.	Музей Оперного театра находится в соседнем с ним здании.	—
3.	Самый первый театр города стоял на том же месте, где сегодня находится Оперный театр.	+
4.	Оперный театр проектировали иностранные архитекторы.	+
5.	Театр строили 11 лет.	+
6.	В театре дают один спектакль в день.	—
7.	Одесса – курортный город, поэтому в театр можно ходить в шортах и тапочках.	—

---

2. feladat

8. Японская еда вкусная и полезная / полезная, но не вкусная .
9. Японцы живут долго, потому что несерьёзно относятся к жизни / серьёзно относятся к еде .
10. Японские блюда легко / нелегко приготовить дома.
11. Заказать ужин можно только / не только по телефону.
12. Одно блюдо ресторан предлагает бесплатно / со скидкой .

3. feladat

13. Психолог.
14. Его мама.
15. С 10 лет.
16. Когда он уже умеет сидеть.
17. Большие.
18. Синий и красный.

A hanghordozón elhangzó szövegek**1.**

Одесса – старинный и прекрасный город на берегу Чёрного моря, который хотят увидеть тысячи туристов из разных стран мира. В этом городе огромное количество культурных памятников. Но одна из главных его достопримечательностей – Национальный театр оперы и балета. На его сцене выступали все знаменитые артисты двадцатого века. Недавно ему исполнилось 125 лет. К юбилею театра подготовили много сюрпризов: концерты, праздничные программы, премьеры.

Одним из таких сюрпризов стало открытие музея театра. Экспонаты для нового музея, который находится в здании театра, собирали по всему городу. Что-то нашли в самом театре, а что-то принесли жители города. Новый музей расскажет об истории самого театра и о всей истории театральной жизни города, которая началась ещё в 1810 году.

Тогда на месте сегодняшнего Оперного театра построили здание самого первого в городе театра, который и получил название «Городской театр». Это здание простояло 64 года, потом на его месте построили новое. Над проектом нового театра работали не русские архитекторы. Для этой работы из Вены пригласили знаменитых австрийских архитекторов Фельнера и Гельмера.

Строительство шло 11 лет. И вот в 1887 году один из самых красивых театров мира был готов.

Каждый день в театре два спектакля – в 12 часов дня и в 18.30 вечера. На вечерние спектакли маленьких детей (до 7 лет) не пускают. Они могут посмотреть оперные или балетные спектакли днём с родителями. И, как везде в мире, в пляжной одежде и пляжных тапочках, шортах и футболках (не забывайте, что море в Одессе рядом, город стоит на берегу Чёрного моря) ходить в театр не принято, вас остановят у входа.

(www.youreporter.ru/)

2.

На улице осень, погода холодная и дождливая. У вас нет настроения выходить из дома, и вы предпочитаете провести романтический вечер дома? У нас есть прекрасная идея, как это сделать. Закажите японский ужин с доставкой на дом! Ведь это так удобно! Но почему именно японский? Потому что японская еда не только полезная и малокалорийная, но и очень вкусная. Лучше всего об этом говорит её популярность в России. А она действительно сегодня очень популярна у нас, и с каждым днём становится всё популярнее.

В чём секрет её популярности? Трудно сказать. Может быть в том, что в японской кухне используют только самые свежие и качественные продукты. Ведь не случайно люди в Японии живут очень долго. Это потому, что они так серьезно относятся к еде. А может быть и в том, что японские блюда и посуда очень красиво и необычно выглядят? Конечно, готовить японские блюда самому трудно, но заказать их – очень легко. Доставка еды по адресу – это прекрасный способ организовать ужин. Для этого вам надо позвонить нам или сделать заказ на нашем сайте, и уже через час на вашем столе будет настоящая восточная сказка – вкусная и экзотическая еда и любые напитки. Прямо с кухни нашего ресторана на ваш стол! Но это ещё не всё! В подарок от нас вы получите ещё одно блюдо-сюрприз и китайские палочки.

(<http://skidki.itar-tass.com>)

3.**Ведущий:**

Добрый вечер! Вы слушаете программу «Школа молодых мам». Сегодня мы поговорим о том, как научить ребёнка рисовать. Об этом нас спрашивают многие наши слушатели. На их вопросы сегодня ответит гость нашей программы психолог Марина Михайловна Румянцева. Добрый вечер, Марина Михайловна!

Психолог:

Добрый вечер!

Ведущий:

Марина Михайловна! Скажите, пожалуйста, а нужно ли вообще учить детей рисовать или они прекрасно могут научиться сами?

Психолог:

Конечно, рисуют все маленькие дети. Но им надо помочь. И лучше всех это может сделать их мама. Рисование – очень полезное для развития ребёнка занятие. Когда ребёнок учится рисовать, он учится и говорить и двигаться. Конечно, не надо ждать особых результатов от этих занятий. Ведь талант есть не у каждого ребёнка. Не из каждого ребёнка выйдет Рембрандт или Леонардо да Винчи. Но рисовать, как я уже сказала, важно и нужно всем детям.

Ведущий:

Вы сказали, что заниматься с ребёнком может его мама. А кто ещё? Когда можно отдать ребёнка в студию или специальную группу, где с ним будет работать специалист?

Психолог:

Для совсем маленьких детей студий нет. В студии принимают талантливых детей с 10 лет. Конечно, обычные дети рисуют уже в детском саду, а потом и в школе. Но ждать не стоит, можно начинать рисовать с ребёнком, когда ему исполнилось 6 месяцев.

Ведущий:

6 месяцев!? Так рано?

Психолог:

Да, 6 месяцев. Но рисовать сначала будет не он, а вы. Рисовать и говорить, объяснять, что вы рисуете и какого цвета то, что вы нарисовали. Например, так: Видишь? Это

яблоко. Оно красное. Это красное яблоко. Сначала ребёнок будет смотреть, а потом попробует взять в руки карандаш или фломастер и что-то нарисовать, например, линию. Если ребёнок уже умеет сидеть, можно дать ему в руки карандаш.

Ведущий:

А нужно ли маме специально готовиться к этим занятиям? Нужны ли какие-то специальные знания?

Психолог:

Нужны любовь и терпение. Начинайте рисовать с ребёнком, только когда у него хорошее настроение и когда он сам этого хочет. Ведь это не урок, а игра. Хорошо подготовьте удобное место, где вы будете заниматься. Не бойтесь, что вокруг будет беспорядок. Купите материалы – краски, карандаши и бумагу. Листы бумаги должны быть очень большими. Маленький ребёнок ещё не может вовремя остановить руку и рисует очень большие линии.

Ведущий:

А с чего начать? Чему надо учить в первую очередь?

Психолог:

Например, цветам и формам. Первые цвета – это белый, серый, красный, зелёный, синий, коричневый, жёлтый. 7 цветов. Лучше начать с синего и красного.

(www.youtube.com/watch)

IV. Íráskészség

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Mindegyik írásbeli munkát e szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy **a dolgot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.**

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Első feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom és szöveg hossz	5
Nyelvhelyesség	5
Összesen	10

- Amennyiben a feladat valamelyik szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.
- A feladatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó kevesebbet vagy többet ír a megadott szöveg hosszánál.
- Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom és szöveghossz

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- megfelelően dolgozta-e ki a témát,
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

A tartalmi teljesség megítélésénél az a döntő, hogy a vizsgázó közli-e az adott szituációban lényeges információkat. Egyes vizsgafeladatoknál a tartalom értékelésénél a segédanyag tartalmi információi is irányadóak lehetnek. Ekkor azt is figyelembe kell venni, hogy a vizsgázó írásműve nem tartalmaz-e sokkal kevesebb információt, mint a segédanyag. Amennyiben azonban a feladat nem tartalmaz erre vonatkozó utasítást, akkor nem kérhető számon a vizsgázón az összes segédanyagban megjelenő információ.

A dolgozat tartalmi szempontból megfelelő abban az esetben is, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír.

A nyelvi okokból érthetetlen szövegrészeket a *Tartalom* szempontnál nem lehet értékelni. Ez vonatkozik a megadott szövegből értelem nélkül lemásolt és rossz nyelvi környezetben használt szövegrészekre is. Az ilyen típusú hibákat figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is. *El kell fogadni azonban az olyan szövegrészeket, amelyeket a vizsgázó a segédanyagból vett át és jó nyelvi környezetben használ.*

A szöveghossz megadásánál a szószám csak a vizsgázó által létrehozott szövegrészre vonatkozik, azaz nem tartalmazza a központilag megadott részek szavainak számát.

Nyelvhelyesség (szókincs, mondat, alaktan, helyesírás)

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek,
- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondat, az alaktan és a helyesírás normáinak.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni.

Az adott szinten bizonyos nyelvtani struktúrák produktív használata nem várható el a vizsgázótól. Az ilyen típusú hibákat az értékelésnél nem kell figyelembe venni.

Javítási jelrendszer

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Ny = nyelvhelyességi hiba (lexikai vagy nyelvtani hiba),
H = helyesírási hiba,
É = értelemzavaró nyelvi hiba.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = lexikai, nyelvtani vagy helyesírási hiba,
√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,
nyíl = szórendi hiba,
———— i (aláhúzás + i) = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat, valamint az olyan hibákat, amelyeknél az adott nyelvtani struktúra ismerete nem várható el a vizsgázótól, csak a szövegben kell jelölni, a javító sávban nem.

Értékelési skála (1. feladat)

Tartalom és szöveghossz

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó megfelelően dolgozta ki a témát, és elérte a megadott szövegmennyiséget (50–80 szó).	A vizsgázó általában megfelelően tárgyalta a témát, és legalább 40–49 szóból álló szöveget hozott létre.	A vizsgázó csak részben megfelelően tárgyalta a témát, és/vagy a létrehozott szöveg 40 szónál rövidebb.	A vizsgázó nem megfelelően tárgyalta a témát, és/vagy a létrehozott szöveg 30 szónál kevesebb, vagy: A vizsgázó más témáról ír.

Nyelvhelyesség (szókincs, mondattan, alaktan, helyesírás)

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem zavaró hibát tartalmaz.	A szövegben több hiba fordul elő, a hibák alig nehezítik a szöveg megértését.	A szövegben sok hiba fordul elő, a hibák néhány ponton nehezítik a szöveg megértését.	A szöveg a nyelvi hibák miatt nem érthető.

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	5
Formai jegyek és hangnem	3
Szövegalkotás	5
Szókincs, kifejezőmód	5
Nyelvtan, helyesírás	5
Összesen	23

- Amennyiben a feladat a *Tartalom* szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.
- A feladatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.
- Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető a szintnek megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznek rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő.

Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg (pl. az életkor helyett a vizsgázó azt adja meg, hogy negyedik).

Érdeklődő típusú levél esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben a megfelelő kérdés feltevése azt jelenti, hogy a vizsgázó megfelelően fejtette ki az adott szempontot.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs*, *kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan*, *helyesírás* szempontoknál.

Amennyiben a vizsgázó szó szerint lemásol egy irányító szempontot, és jó nyelvi környezetben használja azt, az adott irányító szempontot teljesítettnek kell tekinteni. A rossz nyelvi környezetben használt, szó szerint lemásolt irányító szempont kifejtése nem fogadható el.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség. A dolgozatot akkor is a megadott szempontok alapján kell értékelni, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír, vagy önmagáról ír, amikor általánosan kellene fogalmaznia.

Formai jegyek és hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg

- megfelel-e a feladat szövegfajtaival szemben állított formai követelményeknek (pl. a levél helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és aláírást),
- hangneme megfelel-e a címzethez való viszonynak és a közlési szándéknak.

Amennyiben a vizsgázó törekedett a feladat szövegformájának minimális megtartására (van elfogadható megszólítás és aláírás), a feladat nem értékelhető 0 ponttal. A csak nyelvtani vagy helyesírási hibát tartalmazó variációk e szempont értékelésénél helyesnek számítanak.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és ezáltal a szöveg gondolatmenete,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl. egyszerű kötőszók, névmások).

A *Szövegalkotás* szempontnál a *Tartalom* szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit akkor használja helyesen a vizsgázó, ha törekszik arra, hogy egyszerű kötőszók, névmások, határozószók stb. segítségével valódi szöveget hozzon létre. Amennyiben a vizsgázó minden mondatát azonos módon kezdi, nem mondható el az általa létrehozott levélről, hogy abban a mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a vizsgázó csak azonos szerkezetű egyszerű mondatokat ír, nem kaphatja meg a maximális pontszámot.

Szókincs, kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ, azt a hibát csak a *Szókincs, kifejezősmód* szempontonál lehet értékelni.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondatnak, az alaktan és a helyesírás normáinak.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés nyelvtani és helyesírási hibáit is figyelembe kell venni.

A nyelvi hibákat az egyes szempontok értékelése során csak egyszer szabad figyelembe venni. Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Javítási jelrendszer

Tartalom

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámanak megadásával:

④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,

√3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,

2– (szám + mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett vagy nyelvi okok miatt nem érthető, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Formai jegyek és hangnem

A formai jegyeket levél esetében a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Dátum = D

Megszólítás = M

Köszönés = K

Aláírás = A

A teljesítés minőségét mutató jelek:

K (betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,

√**K** (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,

K (aláhúzott betű) = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Szövegalkotás

A *Tartalom* szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezés mód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetatlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = lexikai hiba,

———— **i** (aláhúzás + i) = ismétlődő lexikai hiba.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap *jobb oldalán található sávban* kell jelölni a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetatlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,

————→ (nyíl) = szórendi hiba,

———— **i** (aláhúzás + i) = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (2. feladat)**Tartalom**

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó öt irányító szempontot dolgozott ki megfelelően. A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.	A vizsgázó négy vagy három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. A vizsgázó a kommunikációs célokat többnyire megfelelően valósította meg.	A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. vagy: A vizsgázó egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és van még olyan irányító szempont, amelyet részben tárgyalt. vagy: A vizsgázó legalább négy irányító szempontot tárgyalt részben. A kommunikációs célokat részben valósította meg.	A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően és nem tárgyalta a többi szempontot. vagy: A vizsgázó három vagy annál kevesebb irányító szempontot tárgyalt részben. Alapvető kommunikációs célját nem éri el. vagy: A vizsgázó más témáról írt.

Formai jegyek és hangnem

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak. Helyes a megszólítás, az aláírás, a dátum és az elköszönés.	A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg formai jegyei még megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.

Szövegalkotás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelő nyelvi eszközök használatával valódi szöveget hoz létre. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés. A vizsgázó törekszik arra, hogy valódi szöveget hozzon létre. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A szövegszerűség csak nyomokban fedezhető fel. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen. Az írásmű izolált mondatok halmazából áll. A levél annyira rövid, hogy szöveggé nem értékelhető.

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését. A szókincs korlátai miatt többször előfordulhat szóismétlés.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. Sokszor nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését. Sok a szóismétlés.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg kevés nyelvi (mondat, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a szöveg megértését nem befolyásolják.	A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg több nyelvi (mondat, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a szöveg megértését nem befolyásolják, és/vagy kevés, a szöveg megértését nehezítő hiba jellemzi a dolgozatot.	A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. A szöveg sok olyan nyelvi (mondat, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek a szöveg megértését nem befolyásolják, valamint több, a szöveg megértését jelentősen nehezítő nyelvi hiba található.	A szöveg a nyelvi (mondat, alaktan, helyesírás) hibák miatt nem érthető.